TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 48 K
Félévre . . . . . 24 K
Negyedévre . . . . . 12 K
Egy hóra . . . . . 4 K
Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR- ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELÉVEL.

Nagybecskerek, 1918. XLVII. évfolyam, 205. szám. Hétfő, szeptember 9.

A bécsi tanácskozások.

— Burián ma este beszélni fog. —

Bécs, szept. 9. A tanácskozásokat a katonai és külpolitikai helyzetről Hintze elutazása előtt is folytatták.

Tegnap Pallavicini őrgróf konstantinápolyi nagykövet és gróf Czernin Ottó szófiai követ (Nem a volt külügyminiszter! A szerk.) jelentek meg kihallgatáson a királynál.

Az általános helyzetet vitatták meg. A tanácskozások a legkülönbözőbb bireszlelésekre adtak alkalmat.

Burián István gróf külügyminiszter ma, hétfőn este politikai tartalmu beszédet fog mondani azon a lakomán, amelyet a német birodalmi hirlapirók tiszteletére rendeznek. A kormány valamennyi tagja meg fog jelenni a lakomán. Burián István gróf beszédét politikai körökben feszült érdeklődéssel várják.

A német visszavonulás befejeződött.

Genf, szeptember 9. A németek nagyarányu defenzivát készitenek elő. Az Ailettétől északra és a Laontól délre terjesztik ki a védekezést, megtömik ágyukkal és elzárják az utat az angoloknak Laon felé.

A Soisson—Laon-i vasut egész vidéke tele van német ágyukkal.

* * *

Berlin szeptember 9. A Wolff-ügynökség hosszabb közleményt hoz arról, hogy a német visszavonulás rendben megtörtént. Bejelenti, hogy a német csapatok szerencsésen visszatértek a régi Hindenburg vonalakba. Bizalomtel jesen néz a német hadsereg a küszöbön álló nehéz harcok elé.

* * *

London, szeptember 9. (Hivatalos.) A németek visszavonulásukat csapataink tartós nyomása következtében Havricourttól délre fekvő egész vonalon folytatják. Havricourttól északra elfoglaltuk az erősen megerősitett „Pokol tüzhely" név alatt ismert pontot.

A francia kamara Clemenceau mellett.

Páris, szept. 9. A francia kamara első ülésének hangulata olyan volt, amely az ellenzéket teljesen megbénitotta. Clemenceau az egész vonalon győzött. A radikális szociálisták tapsoltak neki, elfelejtkezve Caillauxról és Malvyról, valósággal ünnepelték.

Renaudel volt az első, aki hozzáment és melegen kezet szoritott vele.

Csak az kellett némi kis rossz hatást, amikor Borret képviselő kijelentette, hogy Franciaországban rossz volt a termés. 70 millió métermázsa gabonára van szüksége Franciaországnak, de csak 59 millió termett.

Tervek Boszniával.

— Cattaro magyar kikötő lesz. —

Budapest, szept. 9. Az „Az Est" szerint Bosznia-Herczegovina hovátartozandóságának kérdésében 2 terv merült fel. Az első Wekerle programmja és eszerint Bosznia közvetlenül Magyarországhoz csatoltatnék.

Ez a kombináció már közeledett a megvalósuláshoz, amikor nagyfontosságu politikai tényező keresztezte a megoldás tervezetét.

Azt vetették fel, hogy Bosznia-Herczegovina *Horvátországhoz csatoltassék.* Ez a megoldás nagyszabásu terv keretebe illesztetnék bele, amely *Magyarországnak nagy és jelentős tengerpartot is juttatna.*

Fiumét kibővitenék és fontos kikötővé tennék.

Dalmácia szerblakta részét Horvátországhoz csatolnák, *mig Cattaro-t szinten magyar kikötővárossá tennék.* Három szlavon vármegyét átadnának Magyarországnak.

Ez a terv most van az első megfontolás stádiumában.

Kancellárválság Németországban?

Berlin, szeptember 9. Hir szerint Hertling kancellár le fog mondani, tekintettel gyönge egészségi állapotára. Utódául Scholf dr. alállamtitkárt emlegetik. Két képviselő: Erzberger és Scheidemann is belépnek a kormányba.

A „Vossische Zeitung" ezzel kapcsolatban azt irja, hogy nincs célja találgatásoknak. Ma még senki sem tudja, hogy ki lesz Hertling utódja, ha ez egészségi állapotára való hivatkozással kéri a felmentését.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, szept. 9. (Hivatalos.) A Monte Perticán tegnapelőtt este és tegnap reggel tüzeléssel visszavertük az olaszok támadásait. Az ellenség sulyos veszteségeket szenvedett.

A vezérkar főnöke.

A japánok előrenyomulása.

Vladivosztok, szept. 9. (Reuter.) A japánok megszállották Chabaroszkot. Előrenyomulásuknál az ellenségnek nyomát sem találták.

546 kivégzés, 112 tusz.

Pétervár, szept. 9. (Hivatalos.) Uricky meggyilkolásának következményeképen eddig 512 szociálforradalmárt kivégeztek. A kivégzettek neveit nem tették közzé, ellenben közzétették az első listáját ama tuszoknak, akiket egy ujabb merénylet esetén agyon fognak lőni. Közöttük vannak Konstantinovics Dimitri és Gábor, Mihajlovics Miklós és György, Alexandrovics Pál nagyhercegek, a volt Kerenszki-kormány két minisztere: Verhovszky és Bolcsinszky, azonkivül Schachovszky herceg, számos bankár, orosz és szerb tiszt, Propper lapkiadó, egykor osztrák állampolgár. Összesen 112-en.

Szmolenszkben a Lenin elleni merénylet megtorlásaképen 34 földbirtokost agyonlőttek.

Egy betiltott és mégis megengedett közlemény.

Budapest, szept. 9. Szombaton a lapoknak letiltotta a cenzura a következő közleményt, amit az „Az Est" mai száma már a cenzura engedélyével közöl:

Dr. Langelhahn osztrák képviselő Burián István gróffal beszélgetve megkérdezte, igaz-e, hogy a román király tartózkodási helyén befolyásos román körökben ujból ellenséges magatartást észleltek?

A külügyminiszter erre igy felelt:

A kormánynak oka van arra, hogy a központi hatalmak által meg nem szállott területen bizonyos eseményeket figyelemmel kisérjen és ha szükséges minden erővel fel fog lépni az ilyen mesterkedés ellen

Báró Spitzmüller közös pénzügyminiszter.

Budapest, szept. 9. A király báró Spitzmüller volt osztrák miniszterelnököt közös pénzügyminiszterré nevezte ki.

A hetman a nagyfőhadiszálláson

Berlin, szept. 9. Skoropadszky ukrán hetman kiséretével a nagyfőhadiszállásra utazott.

Ellenséges repülők Villach felett

Budapest, szept. 9. A sajtóhadiszállásról jelentik: Szept. 7-én reggel 9 órakor három ellenséges repülőgép Villach felé szállott. Heves ellentüzeléssel fogadtuk és visszatérésre kényszeritettük. Két bombát dobott le, amelyek azonban kárt nem okoztak.

Olaszok egy orosz kikötőben.

Róma, szept. 9. (Reuter.) Olasz csapatkontingens érkezett egy orosz kikötőbe.

A mai tőzsde.

Budapest, szeptember 9.

Magyar Hitel 1403, Osztrák Hitel 918, Jelzálogbank 588, Leszámitolóbank 846, Agrárbank 1089, Magyar Bank 964, Hazai 665, Ingatlan —, Fabank 983, Közuti 838, Beocsini 1235, Salgó 1302, Forgalmi 670, Rima 1202.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szept. 8.

OLASZ HARCTÉR:

Az olasz arcvonalon igen élénk repülőtevékenység.

Egyébként nem történt fontosabb esemény.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szept. 8.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös és Böhn vezérezredes hadcsoportja: Gyalogsági osztagok a Merkentől keletre fekvő belga vonalról foglyokat hoztak.

Armenstierestől északra az ellenségnek megujitott támadásait visszavertük. A harcvonalon mindenütt uj állásainkban állunk.

Az ellenség tegnap megkisérelte, hogy a Peronne—Cambray-i országuttól délre nagyobb erőkkel támadjon, utóvédjeinket harcra kényszeritették, de azok a tulsulyban levő ellenségnek kitértek és este a Gousaucurt—Templeux vonaltól nyugatra heves támadásokat vertek vissza.

A Somme mindkét oldalán az ellenség tegnap is csak félénken követett, a Vermanal—St. Simon vonalon, valamint a Crosat-csatorna mentén vele harci érintkezésben vagyunk.

Az Aisnetől északra a tüzérségi harc erősbödött. Apremontnál, Beaumonttól nyugatra az ellenség erős támadásai meghiusultak. Az Aillettetől délre az ellenség a Vauxlontól keletre levő vonalig küzdötte magát és erős támadásokat kezdett, amelyek estig több izben megismétlődtek, de valamennyit visszautasitottuk.

Ludendorff.

„A rokkantakból ne hivatalszolgák legyenek“ . . .

A Délvidéki Földmivelők Egyesületének vándorgyülése.

— Saját tudósitónktól. —

Nagybecskerek, szept. 9.

Vasárnap délelőtt Nagybecskereken vándorgyülést tartott a Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete. Torontálmegye több községéből, különösen Gyertyámos környékéről, ezenkivül Bácskából, Temesből sőt Ujarad környékéről is több németajku gazdálkodó vett részt a vándorgyülésen, amelyet délelőtt kilenc órakor a város határában próbaszántás előzött meg.

A próbaszántást a Torontálmegyei Talajmüvelő r.-t. egyik 80—100 HP. motorekéjével eszközölték 6 vassal oly lucernás földön, amely körülbelül 10 év óta nem volt felszántva.

A megjelent vendégek nagy érdeklődéssel nézték végig a modern technika eme jól bevált gazdasági eszközének müködését.

A bérszántó vállalat technikai felügyelőjének, *Gimpl* Józsefnek szakszerü előadása fejezte be a próbaszántást.

Délelőtt 11 órakor tartották meg a Kaszinó kerthelyiségében a vándorgyülést, amelyen megjelent *Steuer* György dr. főispán az egyesület elnökhelyettese, *Annau* Ernő dr. kerületi elnök, *Blaskovits* Ferenc apátkanonok és *Striegl* F. József tanár (Temesvár) elnökhelyettesek, *Kaufmann* István gazdasági egyesületi titkár, *Szentiványi* Ferenc dr. tb. árvaszéki elnök. A Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület részéről ott volt *Marton* Andor főtitkár.

Annau Ernő dr. kerületi elnök üdvözlő beszéde után *Blaskovits* Ferenc apát-kanonok elnöki megnyitójában tartalmas, szép beszédben, előbb magyar nyelven ismertette az egyesület által időnként rendezendő vándorgyülések céljait, azután pedig németül folytatva, reámutatott azokra a nagy feladatokra, melyek a hazai föld müvelésében különösen a kisgazdákra várnak, statisztikai adatok érdekes szembeállitásával és szemléltetésével igen tanulságosan megvilágitotta az utakat és eszközöket, melyekkel gazdáink képesek is lesznek az annyira kivánatos többtermelést megvalósitani.

Majd *Striegl* F. József a szervezkedésről beszélt hosszasabban. A gazdatársadalom, ugymond, jogait illetőleg nincs szervezve, egyik ide huz, a másik oda, egységes irány nincs. Arra kérte a megjelenteket, hogyha visszatérnek falujukba, igyekezzenek rávenni a gazdákat, hogy az egyesületbe lépjenek be.

Utána *Kaufmann* István vármegyei gazdasági egyesületi titkár „A sertéshizlalásról és az ahhoz szükséges takarmány elnyeréséről“ tartott előadást. Röviden ismertette a házi és gazdasági, valamint a közszükségleti hizlalásra vonatkozó kormányintézkedéseket és rendeleteket, majd behatóan foglalkozott a szövetkezeti együttmüködés törekvéseivel és előnyeivel, végül pedig lendületes szavakkal buzditotta a gazdákat arra, hogy a hatóságot a közélelmezés érdekében teljes odaadással támogassák.

Majd *Szentiványi* Ferenc dr. a Hadigondozó Népiroda feladatáról mondott nagy tetszést kiváltó beszédet. A pártfogói intézményt ismertetve, beszélt a hadiárvákról és a rokkantakról.

A hadirokkantak pályaválasztásánál — ugymond — a legelső feladat meggyőzni a rokkantat arról, hogy elsősorban régi foglalkozásában fogja boldogulását a legjobban biztosithatni. *„Ne hivatalszolgákat csináljunk a rokkantakból“*, hanem lehetségessé kell tenni, hogy a régi foglalkozásuk keretében találják meg megélhetésüket.

A szép beszédet, annak közérdekü voltát tekintve, lapunk legközelebbi számában szószerint közöljük.

Végül *Steuer* György dr. főispán mondott viharos tetszést keltő záróbeszédet. Egy virágcsokorba óhajtja — ugymond — foglalni azokat a szép eszméket, amiket itt a szónokok felhoztak. Örömmel látja a megjelentek között *Marton* Andort, a Torontálmegyei Gazdasági Egyesület főtitkárát, mert ezzel azt látja kifejezve, hogy amikor nagy gazdasági feladatok megbeszéléséről van szó, egyek vagyunk a munkában. Majd igy folytatta szavait a főispán:

— Egyetértő munkásságra van szükség. Amint a hadrakelt seregnél a tisztek egyesitik katonáikat, hogy együtt nagy feladatokat oldjanak meg, ugy kell nekünk a mögöttes országban egyesiteni vallás és nemzetiségi különbség nélkül a gazdatársadalmat. Mert mikor a haza a létérdekéért küzd, a visszavonásnak, a torzsalkodásnak nem volna helye ebben az országban. Ha nem tudjuk politikai téren megteremteni az egyezséget, kötelességünk megtenni a gazdatársadalomban, ahol nem lehet különbség kis- és nagybirtokos között. Össze kell fogniok a gazdáknak, hogy a hadrakelt seregnek biztositsák a megélhetést, a mindennapi kenyeret, amelyre szüksége van, hogy bennünket megvédjen.

Ezután a többtermelésre hivta fel a főispán a gazdatársadalmat.

A mi országunk hivatva van arra, hogy többet termeljen. Mélyebben szántani, jobban trágyázni a földet és nemesitett vetőmagot vetni — ez legyen az elv. Ennek az elvnek érvényesitésére rendezünk gazdasági gyüléseket. Az uj ezeréves Magyarország jövőjét nemcsak a harctéren, hanem a szántóföldeken is meg kell alapozni.

A főispán beszéde után a vándorgyülés délután félkét órakor véget ért.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki metoreológiai állomás időjárási jelentése.)

Szeptember 9.

Tegnapi maximum: 29·5 C°.
Ma reggel: minimum: 16·8 C°.
Ma délben: Barométer 752·0 mm. Hőmérő: 28·8 C°.
Felhőzet: kev. borult. — Szél: DNy.
Csapadék: 0·9 mm.

— **A bajor király Szófiában.** Szófiából jelentik: A bajor király tegnap a dunamenti Palánkába érkezett. Cyrill herceg nagy kisérettel és a német követ fogadták. Délelőtt különvonattal Szófiába utazott. A pályaudvaron a bolgár cár, a trónörökös a kormánytagokkal, a szövetségesek diplomáciai képviselőivel fogadta. Az uralkodók szivélyesen üdvözölték egymást, majd udvari kocsin a királyi várba hajtattak. Este udvari ebéd volt. A két uralkodó hosszabb megbeszélést folytatott. A lapok a látogatásnak nagy jelentőséget tulajdonitanak.

— **Nem gyártanak sört Amerikában.** Washingtonból jelentik: Az élelmiszerügyek igaz-

Telefon 330. Városi Mozi a Városi Szinházban. Telefon 330.

Hétfőn, szeptember hó 9-én 2 előadás: 6 és 9 órakor. Kedden, szeptember hó 10-én 2 előadás: 6 és 9 órakor.

Egy krajcár története

Karinthy Frigyes szatirája 3 felvonásban, a főszerepben: Z. Molnár László, Kőváry Gyula és T. Oláh Böske.

MODERN MOZI
Az Orientben (Aradáczi-ut)
TELEFONSZÁM 312,

Kedden, szept. 10. Szerdán, szept. 11.

Szenvedő lelkek

Dráma 3 felvonásban. Főszereplő:
Gotte Neumann.

Előadások: 6 és fél 9 órakor.

Helyárak:
Páholyülés 1·80 K, I. hely 1·50 K, II. hely 1·— K, III. hely 60 fillér.

gatója elrendelte, hogy december elsején az összes sörfőzdék bezárandók. A sörnek és a malátából készült italoknak el kell tünniök.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta dr. *Steuer* György főispán elnöklete alatt szeptember havi rendes ülését. Az ülésen jelen voltak: *Jankó* Ágoston alispán, *Majos* Károly pénzügyigazgató, dr. *Vinczehidy* Ernő főjegyző, *Kéler* Ákos főügyész, *Wattay* Dezső árvsz. elnök, *Gadó* István kir. ügyész, dr. *Haidegger* Lajos m. főorvos, *Vámos* Ignác müszaki főtanácsos, *Cserey* Gyula és dr. *Berze Nagy* János tanfelügyelők, *Lintner* Tivadar főállatorvos, dr. *Gregersen* Niels gazd. felügyelő, dr. *Dellimanics* Lajos, báró *Hauser* Károly, dr. *Annau* Ernő, dr. *Pollák* Győző biz. tagok, dr. *Rátz* Oszkár előadó és dr. *Szmolenszky* József a biz. jegyzője. Az ülésen az egyes szakelőadók megtették szokásos havi jelentésüket, amit a bizottság tudomásul vett.

A megyei főállatorvos jelentésével kapcsolatban felszólalt dr. *Annau* Ernő és a bizottság figyelmét felhivta a megyeszerte duló baromfivészre és azzal szemben valamilyen hatósági intézkedés megtételét kéri. A főállatorvos felvilágositásai után *Jankó* Ágoston alispán bejelenti, hogy a községelöljáróságok figyelmét rendeletbe fogja felhivni a baromfivészben rejlő veszedelemre, a községelöljáróságoknál készletben tartják a szükséges oltóanyagot, a közönséget pedig a baromfibetegedések bejelentésére fogják kötelezni.

Ezután a gyámügyi küldöttség tartott ülést.

— **A nagybecskereki zenekedvelők egyesülete** szeptember hó 10-én, kedden a vármegyeház kistermében délelőtt 12 órakor választmányi ülést tart, melyre a t választmányi tagok ezuton hivatnak meg. Tárgy: A zeneiskolai ügyek elintézése. Az elnökség.

— **Köszönet.** *Halmos* Ilona gyógyszerész a nagybecskereki jótékony egyletnek 20 koronát adományozott, amelyért ezuton mond hálás köszönetet az elnökség.

— **Temetés.** Megemlékeztünk a nagybecskereki áll. elemi iskolai tantestület derék tagjának, ifj. *Szabó* Bertalan haláláról, aki 16 évi eredményes müködés után életének 35. évében a napokban Budapesten elhunyt. Az áll. el. iskolák tantestülete külön gyászjelentésben tudatta szeretett kartársa elhunytát. Holttestét hozzátartozói hazaszállitották és a róm. kath. temető kápolnájában ravatalozták fel, ahonnan tegnap délután helyezték örök nyugalomra. A temetésen részt vett a tanügyi hatóság *Cserey* Gyula kir. tanfelügyelő vezetésével, a tanitói kar testületileg, a többi helybeli tanintézetek képviselői, valamint nagyszámu gyászoló közönség. A ravatalnál *Bányai* Jakab igazgató mondott megható szép beszédet, majd pedig a gyászszertartás végeztével *Eusch* János helyettes plébános bucsuztatta el szivhez szóló szavakkal az elhunytat, akit azután a családi sirboltban helyeztek örök nyugalomra. Az elhunytban id. *Szabó* Bertalan kir. s. tanfelügyelő egyetlen fiát gyászolja.

— **Táncestély Kőcsén.** A Vörös Kereszt Egylet kőcsei fiókja f. hó 14-én, szombaton a Gazdakör összes helyiségeiben az orsz. vörös ker. egylet és vak katonák javára jótékonycélu táncestélyt rendez. A táncestély rendezőségének élén *Mixich* Kató és *Mixich* Rózsika állanak. Belépődij személyenként 5 korona.

— **Koszorumegváltás.** A nagybecskereki áll. elemi iskolák tanitótestülete ifj. *Szabó* Bertalan elhunyta alkalmából koszorumegváltásként 50 kor.-át adományozott az Iskolagyermekbarát-egyletnek szegény gyermekek felsegélyezésére. Az adományt ezuton nyugtázza hálás köszönettel az egylet elnöksége.

— **Adományok.** *Konkoly* Rózsi a tegnap megtartott esküvője alkalmából 20 koronát a hadirokkantak, 10 koronát a hadiözvegyek és árvák javára küldött lapunk utján. — *Glück* Manó és neje Sziklai Gézáné elhunyta alkalmából koszorumegváltás cimén 25 koronát küldött a hadiárvák javára.

— **Magyar borkivitel Ukrajnába.** Az Ukrajnába irányuló magyarországi borkivitel lebonyolitására alakuló szindikátus előkészitő bizottsága országos értekezletre hivta egybe a hazai bortermelőket és borkereskedőket. Az országos értekezletre mintegy ötszázan gyültek egybe, ahol az előkészitő bizottság megbizásából *Zwack* Ákos ismertette a szindikátus tervezetét. A megjelentek a Haditermény R.-T. részvétele ellen izgatott hangon tiltakoztak. Zwack Ákos igyekezett felvilágositani a felszólalókat és az értekezletet, hogy a H. T. egyáltalán nem lesz részese a szindikátusnak és közremüködése a kormány megbizásából mindössze csak az Ukrajnában való elhelyezésre, a szállitások lebonyolitásának biztositására és az üzleteknek, valamint a kormányrészesedésnek elszámolására vonatkozik. *Buza* Barna és *Bernáth* Béla orsz. képviselők inditványára az értekezlet tagjainak nagy része küldöttségileg jelentkezett báró Szterényi József kereskedelemügyi miniszternél, aki előtt előadták óhajaikat és különösen is kifogásolták a H. T. bevonását ebbe az akcióba. *Szterényi* József miniszter részletesen ismertette az akció lényegét és közelebbről vázolta a H. T. szerepét is. A küldöttség tagjai megnyugodva fogadták a miniszter kijelentéseit és ugy határoztak, hogy szerdán délután 4 órakor folytatólagos értekezletet tartanak a kamara nagytermében, amelyen előterjesztik a szükebbkörü bizottság javaslatait, hogy azután a szindikátus, lehetőleg az összes indokolt, kivánságok figyelembevételével megalakulhasson és a borkivitel sürgős ügyét szervezhesse.

— **Birkózás közben kitörte a lábát.** Szombaton este tiz óra tájt a mentőket a Nádor-utcába hivták ki, ahol baleset történt. *Kukucska* Ferenc 19 éves titeli születésü kocsifényezősegéd társaival birkózott. Az egyik a földhöz vágta Kukucskát, akinek a ballába alsó szára kitört. Bevitték a József-kórházba.

— **Hodjevszka Katalin visszautazott Ukrajnába.** Több izben irtunk a multkoriban *Hodjevszka* Katalin ukrán menyecskéről, aki öt hetes gyerekével együtt eljött Magyarországra, hogy a torontálmegyei Tógyéren felkeresse *Kovács* Pál volt hadifoglyot, akivel házasságra lépett Ukrajnában. Kiderült azonban, hogy Kovács „Pável" rutul rászedte a szegény Hodjevszka Katalint, mert neki idehaza Tógyéren már hites felesége van. A szerencsétlen ukrán menyecske egy ideig gyermekével együtt a Szociális Misszió jóvoltából Nagybecskereken tartózkodott, de aztán lassan-lassan belátta, hogy a Pável nem lehet többé az övé, meg a honvágy is elfogta, vissza akart hát menni hazájába. A Szociális Misszió utlevelet szerzett a csalódott ukrán menyecskének, aki a mult napokban elhagyta Nagybecskereket csecsemőjével a karján ugy, ahogy jött. Csak a szivében egy nagy adag csalódással... Kovács Pál ellen, aki jelenleg Komáromban 29-es katona, bigámia miatt megindult az eljárás.

— **Ellopták a szemfedőjét.** A nagybecskereki csendőrség tegnap elfogott egy tizenhatesztendős nagykikindai suhancot, egy ottani ácsmester elzüllött fiát, aki Nagykikindán és Nagybecskereken több betöréses lopást követett el. *Mircs* Jócáné nagybecskereki, Kisfaludy-utca 2221. szám alatti lakos házának ablakát kifeszitette mialatt a tulajdonosnő a mezőn dolgozott és elvitte a szekrényből a leányának a kelengyéjét, amelynek értéke 2500—3000 korona. Özvegy *Moity* Klisáné 75 éves vak asszony Szt. Vendel-utca 227. szám alatti lakásának ablakán is bemászott szerb nagyboldogasszony ünnepén délután és ellopta az öregasszony előre elkészitett halotti ingét és szemfedőjét. Moity Klisáné már nagyon busult, hogy hogyan fog ő meghalni, amikor belépett a szobába a nyomozást vezető csendőrőrmester a tolvajjal meg az orgazdáktól visszaszerzett szemfedővel és halotti inggel. Örömében *a tolvaj nyakába borult* és ugy hálálkodott, hogy visszahozta az ellopott, reá nézve nélkülözhetetlen dolgokat. Az ellopott kelengyét a tolvaj kivitte Melencére, ahol kezdte eladogatni. Ott egy szerb ember szegődött mellé, aki azután ellopta tőle a még el nem adott dolgokat. Mircsné kára azonban jórészt megtérült. A tolvajt átadták a fiatalkoruak birájának.

— **A perronra csak belépőjeggyel lehet menni.** A nagybecskereki állomásfőnökség közli: Szeptember 1-je óta a pályaudvarra és a várótermekbe a nem utazó közönség csak perronjeggyel léphet. A perronjegy ára a pénztárnál 1 korona. Aki perronjegy nélkül lép a várótermekbe, az 2 koronát tartozik fizetni. A vonatban váltandó jegyek után eddig egy korona pótdijat szedtek a kalauzok. Ezentul *tíz korona lesz a pótdij.*

— **A skorpió ölte meg.** Egyre pusztul a magyar. Gyilkolja golyó, gyilkolja szurony, gyilkolja ember és állat egyaránt. Igen, állat is. *Tóth* János tizedes irja egy szomoru levélben, hogy barátját, *Bakkon* Lajos 18-as honvédtizedest egy skorpió segitette a másvilágra. A forró tiroli sziklák között teljesitett szolgálatot Bakkon tizedes, amikor egy skorpió megcsipte. A füle mellett, az arcán vágta bele veszedelmes fullánkját a skorpió. Szerencsétlenségre orvos nem volt a közelben és igy a skorpió mérge, mire a tizedes a kórházig elvergődött a sziklák közül, annyira erős volt, hogy meghalt. Megjegyzi a szomoru hir közlője, hogy néhány héten belül a századnál már a harmadik magyart pusztitotta el a mérges skorpió.

— **A mai gyerekek.** Egy katonatiszt beszéli: Tegnapelőtt az egyik nagybecskereki kereskedésbe beállit egy fiu, 8—9 éves lehet.

— Kérek egy darab kockacukrot!

És letesz a pultra 10 fillért. A boltosné ad neki egy kockacukrot, a fiu fölkapja és gyorsan távoni akar.

— Várjál, még két fillért kapsz vissza.

— De a gyerek meg se fordul, ugy mondja:

— Nem kell, maradjon!

Hát ilyenek a mai gyerekek, — vonja le a tanulságot a katonatiszt, — ebben a jelenetben benne látom a háborus gyermek egész lelkét.

CLUB-MOZGÓ
a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Kedden, szept. 10 én: (este 7 és 9 órakor.) Szerdán, szept. 11-én: (este 7 és 9 órakor.)

A grófnő és a cigányprimás

Dráma 3 felvonásban.

Gyönyörü kisérő müsor.

16 éven aluli gyermekek még családi kisérettel sem látogathatják a mozit.

Az előadásokat elsőrangu cigányzene kiséri.

Helyárak: Páholyülés 1·80, zsölye 1·50, I. hely 1.20, II. hely 1·—, III. hely 60 fillér.

Kávéházban, vendéglőben kérjük a
„TORONTÁL"-t

A bánlaki járás főszolgabirájától.

260—1918. szám. 961

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye bánlaki járásában az elhalálozás folytán megüresedett és betöltetlenül maradt Zichyfalva, Nagygáj, Nagymargita, Ürményháza és Szentjános községekből álló *zichyfalvai körorvosi állásra* ujból pályázatot hirdetek.

A körorvosi állással egybekötött javadalom a következő: 1600 korona törzsfizetés, amely 5 évenként 200—200 korona korpótlékkal fog emelkedni, 800 korona lakbér, 800 korona utiátalány, valamint a szabályrendelet alapján szedhető rendelési-, látogatási- és mütétekért járó dijak. Továbbá megszerezheti a megválasztandó körorvos a vasuti, ker. munkásbiztositási pénztári és a körben fekvő uradalmak magánorvosi állásait is.

Felhivom a pályázni kivánókat, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előirt képesitést igazoló és eddigi alkalmaztatásról szóló okmányokkkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi *szeptember hó 20-ig* annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom, valamint figyelembe nem vehetem az előzőleg hirdetett pályázatok alapján utólag benyujtott kérelmeket sem, ezek azonban megujithatók.

A választás határidejét később fogom kitüzni.

Bánlak, 1918. évi augusztus hó 31-én.

Eördögh, tb. főszolgabiró.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

17993—918. kig. sz. 1231

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 67790—918. K. M számu rendelete alapján felhivom a város területén levő összes vendéglők és egyéb nyilvános étkező helyiségek tulajdonosait, hogy ételárszabásukat három napon belül a városi tanács mint I. foku iparhatóságnál jóváhagyás és záradékolás céljából két egyenlő példányban kiállitva mutassák be.

Az árak helyes megállapitása céljából közlöm, hogy a fenti miniszteri rendelet értelmében a teriték keretében kiszolgáltatott egyes ételadagok legkisebb mértéke a következő: leves 2 deciliter, husétel 10 dekagramm, főzelék köret 2 deciliter, egyéb köret 15 dekagramm, főttészta 15 dekagramm sülttészta vagy felfujt 12 dekagramm.

Nagybecskerek, 1918 szeptember 3.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

1231—1918. szám. 964

Hirdetmény.

Máriaföldé község előljárósága a község határában fekvő összes volt urbéres, telkes és zsellérföldeken *a vadászati jognak gyakorlását* 1919. évi február 1-ső napjától 1925. évi január 31-ig terjedő 6 egymás után következő évre f. évi *október hó 20-án d. e. 9 órakor* Máriaföldé községház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen bérbe adja.

Az árverésen kivül zárt irásbeli ajánlatok is adhatók be, melyek az árverés befejezése után bontatnak fel.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Az árverési feltételek Máriaföldé község jegyzői irodájában betekinthetők.

Kelt Máriaföldén, 1918. évi szeptember 5-én.

Marschang Miklós jegyző. **Müller Lőrinc** biró.

Gyakorlati
német órákat
ad esti időben méltányos tandijért perfekt német.
— Bővebbet a kiadóhivatal. —

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Mint elismert kiváló szakember ajánlja csakis elsőrendü gyártmányu bécsi és angol rendszerü **zongoráit,** harmoniumok, ugymint mindennemü hangszereit és azok alkatrészeit jutányos árak mellett.

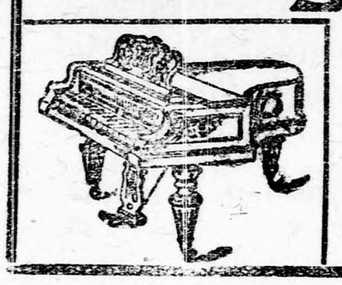

Genhardt Antal
első délvidéki hangszerkészitő és zongorahangoló
Nagybecskerek.
Telefonszám 246. Telefonszám 246.
903

Hadikölcsön-kötvényekre és bármely más 4—6%-os állami értékpapirokra, zálóglevelekre ∴ ∴ ∴

a névérték 75—85%-a erejéig, 5% utólag fizetendő kamat mellett

lombardelőleget

folyósitunk, ugyszintén a tőzsdén jegyzett egyéb értékpapirokra, valamint helybeli pénzintézetek és vállalatok részvényeire az árfolyam 75%-a erejéig.

Nagybecskereki Népbank-Részvénytársulat. 929

Helybeli beszerzési források.

Biztositási ügynökségek:
Adriai Biztositó Társulat Főügynökség a Gazdasági Részvénytársaságnál. A Közgazdasági Bank épületében.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg.-u.
Első Magyar Általános biztositó társaság, Nemzeti Baleset Biztositó r. t. főügynöksége ifj. Rigó István Szerb egyházpalota.
Triesti Általános Biztositó Társaság főügynöksége Torontálmegyei Takarék- és Hitelbanknál Hunyadi-(fő-)utca.

Borbély és fodrász:
Ikity Dusán Hunyadi-utca.
Tell Mihály Pénzügyipalota.

Butorgyár:
Bencze A. és Fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:
Özv. Guttmann Jakabné és fiai Kültelek.

Cipőkereskedők:
Kertész A. Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc Hunyadi-utca 2.

Cukrászda:
Kovács Endre Hunyadi-(fő-)utca.

Divatáruház:
Boskovits S. J. Hunyadi-utca.
Bukovácz István Hunyadi-utca.

Dobozgyár és mükönyvkötészet:
Schneider János Aradáci-ut.

Drogeria:
Melkuhn Dezső Hunyadi-utca.

Ékszerészek:
Goldberg Mihály Hunyadi-utca.
Schwáb Albert Hunyadi-utca.

Férfiszabók:
Grünbaum Vilmos Hunyadi-utca.
Kocsis A. Erzsébet-hidon tul Ambrózy szappangyár épületében.

Füszerkereskedő:
Blesz Ferenc Megyeház-u. 2. Tarnai-ház.
Tolveth Frigyes Pénzügyi-palota

Gépjavitó mühely:
Bürger és Grünwald Temesvári-ut.

Gépkereskedő és fegyverraktár:
Sander M. József, Hoffherr Schranz és Clayton-Shuttleworth r.-t. mezőgazdasági gépgyára képviselője.

Gőzfürész:
Engel Sámuel Eötvös-utca
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-utca.

Gyógyszertárak:
Kollarich Gábor Melenczei-utca.
Vági Sándor Szerbegyház-palota.

Kávéház:
Sólyom György Klub-kávéház.

Kézmüáru- és rövidáruüzlet:
Benó Testvérek Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és Társai Hunyadi-utca.
Freund S. és Fiai Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemü- és papirkereskedés:
Almásy Elek Hunyadi-utca.
Mangold Lipót Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:
Schneider Lajos Megyeház-utca (Pestszállodával szemben).

Lakatosmühely:
Engel Ádám Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:
Özv. Klein Mórné Hunyadi-utca.

Nőiruha divatterem:
Wehner Anna Kinizsi-utca, Club-kávéház épület, I. emelet.

Nőikalap és kézimunkaüzlet:
Tolvay Józsefné Hunyadi-utca.

Nőikalap divatterem és előnyomda:
Szehr Mariska Gizellapart. Kurländer udvar.

Nőikalap divatterem és kalapvasalás:
Andresz A. Fő-tér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:
Felsenstein Ferenc Hunyadi-uca.

Sirkőraktár és szobrászterem:
Tunner Alajos Szerptemplom-utca.

Szállitó-cég:
Perl Mór Szerbegyház-palota.

Szállodák:
Beneth nagyszálloda Ferenc József-tér.
Korona-szálloda Erzsébet-tér.
„Pest városához" e. szálloda Megyeház-u.

Szeszgyár:
Lukács és Társa Kültelek.
Schwirtlich Alajos Aradáci-utca.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken. Kiad. Pleitz Fer. Pál.